

8.00–17.00

Langas

Langas 1' (1), Pavasaris 2009

TURINYS

VEDAMASIS ŽODIS

Kai izraelitai buvo ištremti į Babiloną, Jeremijas jiems parašė laišką, kuriame Dievo vardu ragino: „Siekite gerovės miestui, į kurių jus ištremiau, melskitės už jį, nes jo gerovėje ir jūs turėsite ramybę“ (Jer 29, 7). Tai yra provokuojantys žodžiai – siekti gerovės ir melstis už tuos, kurie yra jų engėjai.

Iš pirmo žvilgsnio, izraelitai turėjo du pasirinkimus:

- Babiloniečiai buvo gudrūs žmonės. Kaip ir visi protingi užkariautojai, jie nepasitenkino vien savo šlove ir turtais, kurių įgavo užkariavę naujas žemes. Jie suvokė, kad užkariauti yra viena, o išlaikyti visa tai – kas kita. Danieliaus knygoje skaitome, kaip Babilono karalius įsakė iš tremtinių išrinkti jaunuolius, kuriems leido mokytis savo šalies mokslo: filosofijos, kalbos, istorijos, kultūros. Tikslas vienas – paruošti juos tarnauti sau, paverčiant juos babiloniečiais. Taigi izraelitai galėjo tiesiog paklusti užkariautojų planams.

- Kitas kelias, kurį izraelitams rodė netikri pranašai, buvo kardinaliai priešingas tam, kurį pasirinko Babilono strategai – nesusitapatinti. Jų tariamų pranašysčių žinia skelbė, kad tauta bus greitai išlaisvinta. Tai turėjo skambėti įtikinamai, mat jie neseniai buvo susitvarkę šventyklą, išvalę savo kraštą nuo pagonių stabų. Jų kelias buvo ir toliau tęsti tai, kas pradėta, netgi laikinoje, trumpalaikėje (pasak jų mėgiamų pranašų) tremtyje: privalai neturėti nieko bendra su užkariautojais, turi laikytis nuo jų atokiai, įsikurti savo gyvenvietėje ar priemiestyje, turėti savo verslą, savo klubą –

susikurti uždara ir izoliuotą nuo užkariautojų gyvenimą.

Nei viena, nei kita nėra tinkama. Tai atrodo patraukliai: gauti gerą išsilavinimą, gerą darbą, lengvą gyvenimą, perimant ir prisitaikant prie aplinkos, su sąlyga, kad pamirši, kas esi. Jei esi užsispyręs ir manai, kad tu visiškai teisus, gali labai radikaliai atsakyti į tokį iššūkį, pasitraukdamas ir negyvendamas „suterštoje“ aplinkoje.

Krikščionys visada yra apimti tokių sprendimų įtampos, jei tik jiems nepatinka būti šizofreniškiems. Dar ir šiandien rasime nemažai krikščioniškų bendruomenių, kurios gyvena lygiai taip pat, kaip prieš 400 metų, ir vis dar laiko sagas per daug pasaulietiškais daiktais, todėl nenaudotinais tikrų ištikimų krikščionių. Taip pat sutiktume ir tokių, kurie manys, kad visai normalu siekti kuo didesnio pelno, netgi jei tai reiškia neproporcingai didelius antkainius, jei tik nebus pažeisti jokie kiti įstatymiški normatyvai, nes „visi taip daro“.

Dievo kelias nėra nei antitezė paminėtiems pasirinkimams, nei „vidurinis kelias“. Tai yra kvietimas keliauti su juo ten, kur jis veda. Eiti į miestą, į kurių jis pašaukė kiekvieną, išgelbėtą Kristuje. Siekti to miesto gerovės ir melstis už jį. Tam nepakanka vien tik talentų ar gero išsilavinimo, priklausyti vienai ar kitai socialinei grupei ar kompanijai, įtakingos pozicijos, kuri leistų daryti sprendimus, keičiančius visuomenės gyvenimo kryptį. Visa tai reikalinga, ir to siekti reikia tikslingai, bet:

- tai negali būti *sumum bonum* viso, ko siekiame, – negali būti krikščionių galutinis tikslas;

VEDAMASIS ŽODIS

Steponas Ribokas

1

KAS DARBĄ PADARO VERTĄ DIEVO

Timas Vickersas

2

STABMELDYSTĖ POSTMODERNIAIS LAIKAIS

Timas Kelleris

3

ĮSPŪDŽIAI IŠ KONFERENCIJOS

Ramunė Miežanskienė

6

IŠVADAVIMAS NUO NUOBODAUS PLŪŠĖJIMO

Johnas White'as

7

NERIMAS, TIKĖJIMAS IR VILTIS

Andrius Bielskis

11

APIE B&C 2008

Kazys ir polina butkai

13

INFORMACIJA

14

•reikalingas visai kitoks, kokybinis pokytis mummyse, kuris įmanomas tik Kristaus dėka.

Susidūrus su tokiomis mintimis, iškyla natūralus klausimas: kur tas miestas, kuriame aš gyvenu ir kurio gerovės turiu siekti? Atsakymas labai paprastas: ten, kur praleidi didžiąją dalį aktyvaus savo laiko. Dirbant žmogus daugiausia laiko praleidžia darbe – ten, kur dažnai jis yra vienintelis krikščionis. Kiekvieną darbo dieną – nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro. Tai yra tas miestas, į kurį pašaukti dauguma krikščionių šiandien, nes krikščionybė neapsiriboja tik sekmadieniniais bažnytiniais susirinkimais ar namų grupėmis. Dar svarbesnis klausimas – kaip mes gyvename kasdienybėje, ten, kur turime arba patvirtinti, arba atmesti savo lojalumą Evangelijai. Šioje vietoje susiduriame su vienvės jausmu (esu čia vienintelis krikščionis), kartais – išdidumo (aš esu krikščionis!), bet dažniausiai esame nuoširdžiai sutrikę (kaip man čia gyventi kaip krikščioniui?).

„Lango“ gimimas iš dalies yra susijęs su noru užpildyti šią spragą. Gyvenimas nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro irgi gali būti ne našta, bet gyvenimo su Kristumi džiaugsmas, ne šizofreniška įtampa, bet laisvė kurti iš suvokimo, kad Kristus yra viso pasaulio kūrėjas ir karalius; ne izoliacija ir vienišumas, bet žinojimas, kad Kristus yra su tavimi, o tavo broliai ir seserys meldžiasi už tai, kad galėtum tinkamai paruošti mėnesio ataskaitą, kad sąžiningai parduotum namą, kad mylėtum savo vadovą, kuris šiaip, iš prigimties, nėra iš

„dėk prie širdies“ žmonių kategorijos.

Kita šio žurnalo priežastis yra ir Lietuvos studentų krikščionių bendrijos (LKSB) baigusieji – tie, kurie būdami studentais, lygiai taip pat siekė būti „šviesa ir druska“ universitetuose. Gyvenimas nesibaigia universitetu. Jis tęsiasi. Iššūkis būti „šviesa ir druska“ taip pat išlieka. Tai yra įmanoma tik palaikant vienas kitą, meldžiantis vienas už kitą, geriau suvokiant gyvenimo realybę ir Kristaus Evangeliją.

Šio žurnalo tikslai yra keli. Visų pirma – kiek galima aštriau ir aiškiau pažvelgti į krikščionio gyvenimo nekrikščioniškoje aplinkoje realybę. Krikščionybė negali neturėti nieko bendro su darbu, nebent tik jei Evangelija neturi nieko bendro su gyvenimu. Antra – tai LKSB palaiminimas baigusiesiems, kurie nuostabiai išlieka mūsų partneriais ir draugais skelbiant Evangeliją universitetuose. Tikiuosi, kad tai padės neprarasti tų ryšių ir draugysčių, kurios užsimezgė studijų metais, bet bus padaršinimas ir pastiprinimas.

Tad teikiu į Jūsų rankas pirmąjį numerį. Jis ne iki galo subalansuotas, ne visai pasiekta to, ko troškome. Tikiuosi, kad tie dalykai nekris per daug į akis, juolab kad visi darbai nudirbti vos kelių žmonių, aukojusių žurnalui savo laisvalaikį, pastangomis.

Steponas Ribokas

KAS DARBĄ PADARO VERTĄ DIEVO

Krikščionys yra ne vieninteliai žmonės, kurie dirba kokybiškai. Kuo tad, klausia Timas Vickersas, jų darbas skiriasi nuo nekrikščionių?

Krikščionys nėra kokybiško darbo monopolinkai. O daugybė žmonių, kurie nėra Kristaus sekėjai, ne tik kad dirba gerai, bet ir laikosi labai aukštų asmeninių bei profesinių dorumo standartų. Kaip kad, pavyzdžiui, Michaelis, statybų vykdytojas, kuris neseniai man pasakė, kad nė vienas iš jo kolegų pro pirštus nežiūri net į menkiausias detales, nesiekia apeiti įstatymų, nenuvilia darbdavių. Tad kaip Michaelio tikėjimas veikia jo darbą?

Dviejų statybų istorija

Prisiminkite dvi istorijas iš Pradžios knygos apie du statybos darbus. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad vienintelis ryškus skirtumas yra tas, kad viena istorija yra apie laivo dirbinimą iš medžio, o kita – apie bokšto statymą iš plytų. O šiaip abi jos, aprašytos atitinkamai Pradžios 6 ir 11 skyriuose, yra apie

statybas. Tai yra istorijos apie dvi didžiausias tuo metu žemėje regėtas struktūras.

Nepaisant nepaprastai didelių tų darbų apimčių, tiek apie Nojaus arką, tiek ir apie Babelio bokštą norisi žvelgti pro „sekmadienio mokyklos akinius“. Tačiau pastatyti Arkai reikėjo ne vienerių monotoniško, sunkaus darbo ir visiško atsidavimo metų. Tas pats pasakytina ir apie bokšto iki dangaus kildinimą. Tačiau žinome, kad Dievas abu tuos projektus įvertino labai skirtingai. Babelio bokštas užtraukė Dievo rūstybę ir panieką, o Arką jis panaudojo žmonijai išgelbėti. Iš kur toks skirtumas?

Esmė yra motyvacija. Pradžios 11, 4 skaitome, kad bokšto statytojai troško garbės, jėgos ir saugumo: „Eime, – sakė jie, – pasistatykime miestą ir bokštą su dangų siekiančia viršūne ir pasidarykime sau vardą, kad nebūtume išblaškyti po visą žemės paviršių“.

Nojus, priešingai, pasistatė sau laivą tik todėl, kad nuoširdžiai norėjo paklusti Dievui. Dievas jam kalbėjo. Nojus plūšėjo. Dykumos viduryje, vien tik

trims sūnums padedant. Babelio statytojai dirbo savo naudai, Nojus – Dievo.

Dievas vertino bokšto statytojų darbą kaip egocentrišką jo niekinimą. Nojaus darbas įvertintas kaip pasiaukojančio paklusnumo išraiška, nes jis ilgas valandas triūsė ir kentė aplinkinių pašaipas tam, kad padarytų, ką palieptas.

Tikriausiai mes nesame Dievo pašaukti pastatyti Arką išgelbėjimui, bet mums yra liepta daryti viską, ką darome, taip, lyg dirbtume pačiam Viešpačiui ir Gelbėtojiui Jėzui (Kol 3, 23–34). Nojus, pasak 2 Petro 2, 5, skelbė Evangeliją statydamas – ar žodžiais, ar liudydamas savo darbu, nežinome. Jo labai aiškiai matomas statybų darbas buvo garsus kvietimas atgailauti visai visuomenei, kuriai reikia sugrįžti pas savo Kūrėją ir Atpirkėją.

„Kodėl?“ svarba

Šiame amžiuje, kai laikraščiai ir televizija kasdien liaupsina žmonių tuštybės didybę – ar tai būtų turtai, grožis, galios šaunumas – pirmasis imperatyvas mums, kaip krikščionims, yra gyventi vienam ir vieninteliam Dievo šlovės tikslui. Viena dieną kiekvienas kelias priklausys ir visi darbai bus vertinami kaip auksas ir sidabras arba kaip medis ir

šiaudai. Kaip bus įvertinti mūsų gyvenimai (įskaitant mūsų kasdienybę)?

Galiausiai tai yra motyvacijos klausimas. Esminis mus atskiriantis veiksnys nebūtinai bus darbo kokybė, bet motyvacija. X faktorius yra kaip tik tame „Kodėl?“, kodėl dariau, ką dariau? Ar elgiausi padariai dėl savo paties reputacijos, siekdamas sėkmės, ar dėl to, kad suvokiau esąs skolingas savo gyvenimą šventumo Dievui, kuris įsako, jog mano gyvenimas turi būti liudijimas jo šlovei?

Nesvarbu, ką dirbam ir kiek uždirbam, plušam prie kompiuterių ar prie prekystalių, gal mūsų darbinė veikla yra paprasčiausia nepermaldaujama rutina (kaip Nojaus atveju) – visas mūsų gyvenimas, įskaitant ir darbą, rūpi Dievui, nes jo šlovė yra mato ma kasdieniniuose realaus gyvenimo liudijimuose apie jį. Kasdieninė mūsų malda turi būti tokia: „Ne mano šlovei Viešpatie, bet tavo“.

Timas Vickersas dirba Tarptautinėje krikščionių studentų bendrijoje (IFES) ir ruošia studentus bei absolventus Europoje ir buvusioje NVS, kad šie sklandžiai įsilietų į darbo pasaulį. Jis yra Transition – the Graduates' Handbook to Life after University autorius.

STABMELDYSTĖ POSTMODERNIAIS LAIKAIS

Stabmeldystė Biblijoje

Pradėjęs skaityti Bibliją, visada ieškodavau visa vienijančių jos temų. Padariau išvadą, kad tokių yra daug, ir kad jei vieną jų iškeliamo kaip pagrindinę (pvz., sandoros ar karalystės), kyla redukcionizmo pavojus. Vis dėl to vienas pagrindinių būdų skaityti Bibliją yra matyti šį tekstą kaip istoriją apie amžiną kovą tarp tikrojo tikėjimo ir stabmeldystės. Žmonija buvo sukurta šlovinti ir tarnauti Dievui, valdyti visą kūriniją jo vardu (plg. Pr 1, 26–28). Paulius supratinu, pirmoji žmonijos nuodėmė buvo stabmeldystė: *[Jie] išmainė nenykstančiojo Dievo šlovę <...> ir lenkėsi bei tarnavo kūrinijoms, o ne Kūrėjui* (Rom 1, 21–25). Užuo gyvenę Dievui, pradėjome gyventi sau, savo darbui, materialinei gerovei. Nuo pradžių numatyta tvarką apvertėme aukštyn kojomis. O ėmus garbinti ir tarnauti sukurtiems dalykams, įvyksta paradoksas – sukurti dalykai ima valdyti mus. Užuo buvę Dievo „viceregentais“, kurie valdo kūriniją, leidžiamės patys jos valdomi. Esame apimti gedimo, ligų ir negandų. Galutinis to įrodymas yra pati mirtis. Gyvename savo šlovei sunkiai dirbdami dulkėse ir pabaigoje grįžtame į dulkes – dulkės laimi (plg. Pr 3,

17–19). Gyvename tam, kad įamžintume savo vardą, bet mūsų vardai nugrimzta užmarštin. Jau pačioje Biblijos pradžioje išmokstame, kad stabmeldystė reiškia vergovę ir mirtį.

Pirmieji du ir patys svarbiausi iš Dekalogo įsakymų, sudarantys penktadalį Dievo įsakymų žmonijai, nukreipti prieš stabmeldystę.¹ Išėjimo knyga nenumato jokio vidurinio kelio tarp tikro tikėjimo ir stabmeldystės. Mes arba garbinsime nesukurta Dievą, arba – sukurtus dalykus (stabus). Nėra jokios galimybės negarbinti nieko. Klasikinė šia tema yra Naujojo Testamento ištrauka iš Laiško romiečiams (1, 18–25). Ši ilga atkarpa apie stabmeldystę dažnai suvokiama kaip kalbanti apie pagonis nežydus, tačiau ją turėtume suvokti kaip nuodėmės ir tai, kaip ji veikia, analizę. 21 eilutėje esame mokomi, kad į stabus žmonės atsigręžia todėl, kad nori valdyti savo gyvenimus, nors ir suvokia, jog viskas priklauso Dievui: *Pažinę Dievą, jie negarbino*

¹ Galima būtų teigti, kad dešimtas įsakymas, draudžiantis geisti, taip pat yra nutaikytas į stabmeldiškus širdies polinkius.

jo kaip Dievo ir jam nedėkojo. 25 eilutėje nurodoma tokio valdymo strategija: išskiriami sukurti dalykai, į juos sudedama visa širdis ir ant jų statydinamas gyvenimas. Esame sukurti taip, kad turime kažką garbinti, o negalėdami visai išbraukti Dievo iš savo gyvenimo, sukuriame jam pakaitalų. 21 ir 25 eilutėse mums pateikiami stabmeldystės padariniai:

apgavystė – *tuščiai svarstydami paklydo, ir neišmani jų širdis aptemo;*

vergovė – *lenkėsi bei tarnavo kūriniams.*

Kad ir ką garbintume, tam ir tarnausime, nes garbinimas ir tarnavimas yra neatskiriama tarpusavyje susiję. Mes esame „sandoros“ būtybės: sudarome tarnavimo sandorą su tuo, kas labiausiai patraukia mūsų vaizduotę bei širdį, ir taip leidžiamės įviliojami į spąstus. Todėl kiekviena asmenybė, bendruomenė, minties forma ar kultūra bus pastatyta ant kokio nors svarbiausio reikalo ar absoliutaus lojalumo kažkam – ar tai būtų Dievas, ar jo pakaitalas. Asmeniškai mes galų gale žiūrėsime arba į Dievą, arba į sėkmę, meilę, šeimą, socialinę savo padėtį, populiarumą, grožį ar dar ką nors, kas suteikia mums vertės jausmo ir saugumo, padeda gyvenime pasirinkti. Kultūriškai žiūrėsime arba į Dievą, arba į laisvąją rinką, valstybę, karinę galią, mokslo ir technologijų pasiekimus, žmogišką protą ar dar ką nors, kas suteikia mums bendruomeninės svarbos ir saugumo, krypties mūsų pasirinkimams.

Nė vienas žmogus to nesuprato geriau už Martiną Liuterį, kuris nuostabiai sujungė Senąjį ir Naująjį testamentus aiškindamas Dekalogą. M. Liuteris suvokė, kaip Senojo Testamento prieš status nukreiptas įsakymas ir Naujajame Testamente pabrėžiamas išteisinimas vien tikėjimu savo esme reiškia tą patį. Jis sakė, kad Dekalogas prasideda dviem įsakymais, kurie nukreipti prieš stabmeldystę. Taip yra tik todėl, kad esminė nusižengimo įsakymui problema visada yra stabmeldystė. Kitaip sakant, mes niekada nenusižengiame kitiems įsakymams pirmiausia nenusižengę stabmeldystę draudžiantiems įsakymams. M. Liuterio suvokta, kad pirmojo įsakymo objektas yra išteisinimas tikėjimu, o netikėjimas išteisinimu malone yra stabmeldystė, kuri yra visko, kas nepatinka Dievui, šaknis:

Visi tie, kurie ne visada pasitiki Dievu – darbuose ar kentėjimuose, gyvendami ar mirdami nepasitiki jo palankumu, malone ir gera valia, bet siekia jo malonės kituose dalykuose ar savyje, nesilaiko šio pirmojo įsakymo ir praktikuoja stabmeldystę, netgi jei būtų įvykdę visus kitus įstatymus ir dar būtų pamaldūs, paklusnūs, kantrūs bei tokie tyri kaip visi šventieji kartu sudėjus. Nes nerastas svarbiausias darbas, be kurio visi kiti yra jokios reikšmės neturintis apsimitinėjimas, parodija ir pretenzijos. Jei abejojame, ar netikime, kad Dievas yra mums maloningas ir mumis patenkintas, arba jei manome patiksią jam vien savo veiksmais, tai tėra gryna apgaulė – išore garbinti Dievą, bet viduje padaryti iš savęs „netikrą gelbėtoją“ (Part X.XI, Excerpts from Martin Luther. „Treatise Concerning Good Works“, 1520).

Šioje ištraukoje M. Liuteris sako, kad nesugebėjimas tikėti, kad Dievas mus visiškai

priima Kristuje, ir išgelbėjimo ieškojimas kitur, yra nesugebėjimas paklusti pirmajam įsakymui. Būtent – neturėti kitų dievų, išskyrus Jį. Bandant užsitarnauti išgelbėjimą teisumo darbais, nusizengiama pirmajam Dekalogo įsakymui. Tada teologas pažymi, kad mes nuoširdžiai negalime laikytis nė vieno iš kitų įsakymų, jei nesilaikome to pirmojo, nukreipto prieš stabmeldystę ir išteisinimą darbais. Taigi po bet kuria konkrečia nuodėme slypi Kristaus išgelbėjimo atsižadėjimo ir atsidavimo „saviišgelbėjimui“ nuodėmė.

Tarkime, žmogus sąmoningai neteisingai užpildė pajamų deklaraciją. Kodėl jis taip padarė? Na, galime pasakyti, kad jis nusidėjėlis. Tai tiesa, bet kodėl jo nuodėmė pasireiškia būtent taip? M. Liuteris atsakytų, kad tas žmogus melavo todėl, kad jam pinigai ir nuosavybė, taip pat – statusas arba pasitenkinimas turint daugiau turtų, yra svarbesni nei Dievas ir jo palankumas. Arba štai, pavyzdžiui, žmogus geriau jau meluos draugui nei nusizėms jo akyse dėl kokio savo poelgio. Šiuo atveju pamatinė nuodėmė yra siekimas susikurti gerą reputaciją aplinkinių akyse, kuri laikoma svarbesne nei Kristuje turimas teisumas.

Taigi Biblija nevertina stabmeldystės kaip vienos iš daugelio nuodėmių (kaip retos ir pastebimos tik primityviose tautose). Iš tiesų bet koks nesugebėjimas pasitikėti Dievu ar gyventi teisingai savo esme yra stabmeldystė – vieną ar kitą dalyką mes iškeliamo aukščiau už Dievą. Priežastis nuodėmei visada atsiranda. O po nuodėmėmis slypi stabmeldiški mūsų troškimai.

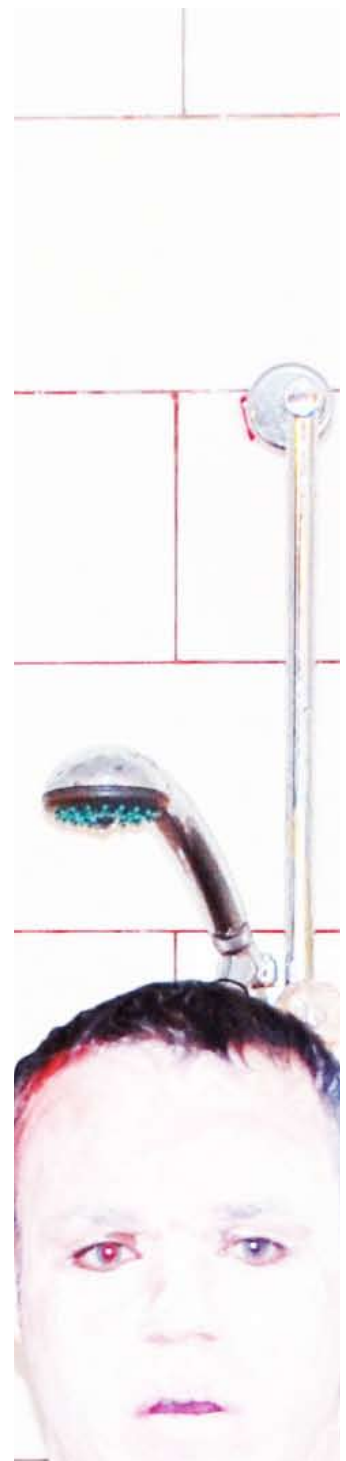
Stabmeldystė postmodernioje kultūroje

Biblinis mokymas apie stabmeldystę ypač naudingas Evangelijos skelbimui postmoderniais laikais. Paprastai krikščionys nuodėmę įvardija kaip Dievo įstatymo sulaužymą. Teisingai paaiškintas, toks apibrėžimas, žinoma, yra geras ir pakankamas. Tačiau Dievo įstatymas visada nukreiptas ir į aplaidumo, neveiknumo, ne tik veikimo nuodėmes – taigi ne tik į elgesį, bet ir širdies nuostatas. Šios blogos nuostatos ir motyvacijos paprastai yra neteisingi troškimai – stabmeldystės formos.

Tačiau kai daugelis mūsų nuodėmę aiškina kaip „nusižengimą Dievo įstatymui“, mūsų pašnekovų mintys išskiria negatyvius (veikimo nuodėmę) ir išorinius (labiau veiksmus nei požiūrius) dalykus. Todėl svarbu išsiaiškinti, kodėl „įstatymo sulaužymas“ nėra geriausias būdas, kaip pristatyti nuodėmę postmoderniems žmonėms.

Paprastai jauniems ne krikščionims miestiečiams apie nuodėmę aš pradėtu kalbėti taip. Sakau jiems, kad nuodėmė nėra vien daryti ką nors bloga – iš esmės tai yra gerus dalykus paversti geriausiaisiais. Nuodėmė – tai pagrįsti savo gyvenimą ir jo prasmę kuo nors kitu, netgi jei tai labai gera, bet ne Dievu. Kad ir kas būtų mūsų gyvenimo pamatas, jis visada taps mūsų troškimų priežastimi ir mus pavergs. Nuodėmė pirmiausia yra stabmeldystė.

Kodėl toks kelias geras?

Toks nuodėmės apibrėžimas įtraukia ir iki skausmo postmoderniems žmonėms gerai pažįstamą žmonių grupę. Postmodernūs žmonės teisėtai tiki, kad teisuoliai religingieji yra padarę daug žalos. Jei sakome, kad nuodėmė yra „Dievo įstatymų sulaužymas“, nesistengdami to paaiškinti išsamiau, tai skamba taip, lyg fariziejai žmonės yra „savi“, o visi likę – „už borto“. Kaip žinia, tokie fariziejai gana skrupulingai laikosi moralinio įstatymo ir todėl gali atrodyti, kad šie žmonės atspindi visą buvimo krikščionių esmę. Akcentuodami stambeldystę, šios problemos išvengsime. Kaip pastebi M. Liuteris, fariziejai, nors ir nesilankstė prieš stabų statulėles, ieškojo išteisinimo savyje ir savo moraliniame gerume, taip pažeisdami pirmąjį įsakymą. Motyvacija jų moralei buvo savęs pateisinimas – dvasinė patologija. Norėdami iki galo įvykdyti įstatymą, jie nepakluso pačiam svarbiausiam įsakymui. Apibūdinti nuodėmę ir ją apibrėžti postmoderniems žmonėms turime taip, kad tai galėtų būti pritaikoma ne tik prostitutėms, bet ir fariziejams.

Yra ir kita priežastis, dėl kurios reikalingas kitoks nuodėmės apibrėžimas šių dienų žmonėms. Jie yra reliatyvistai, ir vos tik jiems ištari, kad „nuodėmė yra neatitiktis moralinio Dievo standarto“, tokie žmonės atkirs: „Nagi, o kas pasakys, kieno moralinis standartas yra teisingas? Kiekvienas juk turi skirtingą! Kodėl krikščionys visada mano, kad jų moralinės nuostatos yra vienintelės teisingos?“ Paprastai į atsakoma nuo nuodėmės ir malonės pristatymo nukrypstant į apologetinę diskusiją apie reliatyvizmą. Žinoma, iš tiesų reikia stipriai kvestionuoti miglotą postmodernių žmonių požiūrį į tiesą, bet manau, kad esama tiesaus kelio patikimai ir įtikinamai pristatyti Evangeliją dar prieš pasineriant į apologetinius ginčus. Aš tai darau šitaip: remdamasis S. Kierkegaard „Liga mirčiai“, apibūdiniu nuodėmę kaip savo tapatybės kūrimą – savo vertės ir laimės, statant tai ant bet kokio kito pagrindo, bet ne Dievo. Užuo moralizavęs sakydamas, kad jie nusideda miegodami su savo merginomis ar vaikinais, sakau, kad jie nusideda, nes mano, jog jų karjeros ar meilės romanai juos išgelbėtų ir suteiktų tai, ko iš tiesų reikia ieškoti Dieve. Tokia stambeldystė tampa jų varomąja jėga, priklausomybe, sunkia įtampa, apsidėmu, pavydu kitiems ir apmaudu.

Pastebėjau, kad tada, kai apibūdini jų gyvenimą kaip stambeldystę, postmodernūs žmonės nelabai priešinasi. Jie abejoja, ar tam yra kokia kita alternatyva, tačiau suglumę pripažįsta, kad tai yra būtintai, ką jie daro. Taip pat pastebėjau, kad tai taip pat padaro nuodėmę labiau asmenišką. Susikurti stabą iš kažko – tai mylėti jį taip, kaip turėtumei mylėti savo Kūrėją ir Palaikytoją. Pristatyti nuodėmę kaip ne tik nusižengimą įstatymui, bet ir meilei, skamba įtikinamiau (pagauna dėmesį). Žinoma, visapusiškas nuodėmės ir malonės apibūdinimas reikalauja pripažinti, kad priešinamės Dievo valdžiai. Tačiau

pastebėjau, kad jei žmonės būna įtikinti, kad jų nuodėmė yra stambeldystė ir neteisingas meilės objektas, tampa lengviau jiems parodyti, kad vienas iš nuodėmės padarinių yra neigti savo priešišumą Dievui. Tam tikra prasme stambeldystė yra kaip priklausomybė, tik dar didesnė. Esame suvilioti savo dvasinių stabų lygiai taip pat kaip žmonės būna suvilioti alkoholio ar narkotikų. Gyvename neigdami tai, kaip smarkiai esame sukilę prieš Dievą, lygiai kaip turintys priklausomybių neigia trypte trypiantys savo šeimas ir mylimuosius.

Biblinė stambeldystės tema turi daug daugiau poteksčių, skirtų tarnavimui postmodernioje visuomenėje, nei kad čia aptarėme. Tai ne tik raktas, kaip dalytis Evangelija. Kaip savo darbuose šia tema atskleidė Davidas Powlisonas, tai taip pat svarbu mokinystei ir ganytojiškam konsultavimui (šio autoriaus *Idols of the Heart and Vanity Fair* lengvai prieinamas internete²). Ir olandų kalvinistai yra parodę, kad geriausias būdas analizuoti kultūrą yra identifikuoti bendrus jos stabus. Iš tikrųjų, kiekvienos profesijos ir studijų sritis, lygiai taip pat kaip ir politinės partijos ir ideologijos, turi savo stabus, kurie ten karaliauja. Vienos – sekuliarios visuomenės stabais pavertė žmonijos protą ir autonomiją, o kitoms – tradicinėms visuomenėms jais tapo šeima ar rasės grynumas.

Savo prisiminimuose *Easter Everywhere: A Memoir* Darcey Steinke smulkiai pasakoja kaip ji, liuteronų dvasininko duktė, atsitraukė nuo krikščioniško tikėjimo. Persikėlusį gyventi į Niujorką, mergina pasinėrė į naktinių klubų ir sekso gyvenimą. Darcey parašė keletą romanų. Tačiau niekaip negalėjo rasti ramybės ir pasitenkinimo. Prisiminimų knygos viduryje, apibendrinama pagrindines savo gyvenimo problemas, ji cituoja Simone Weill: „Yra tik vienintelis pasirinkimas tarp Dievo ir stambeldystės. Jei paneigi Dievą, būtinai garbini šio pasaulio dalykus, tikėdamas, kad tai tėra daiktai, bet iš tikrųjų, pats to nė nesuvokdamas, priskiri jiems dieviškus atributus.“³ Stephenas Metcalfas, rašydamas šių memuarų recenziją dienraščiui *The New York Times* S. Weill citatą pavadino „ypatinga“. Tai liudija, kokią svarbią vietą postmodernių žmonių gyvenime užima stambeldystė.

Timas Kelleris yra Atpirkėjo bažnyčios Manheteno rajone, Niujorke (JAV), pastorius Šaltinis www.thegospelcoalition.com

2 David Powlison, *Idols of the Heart and Vanity Fair*. Journal of Biblical Counseling, 13. 2, 1995.

3 Darcey Steinke, *Easter Everywhere: A Memoir*, Bloomsbury, 2007, 114.

ĮSPŪDŽIAI IŠ KONFERENCIJOS

Palikti krikščionybei tik kulto apeigas ir geradarystę – tai visiškai nesuvokti ir smarkiai apriboti jos misiją.

Demokratija bus arba krikščioniška, arba jos nebus išvis. Antikrikščioniška demokratija bus karikatūra, paskęsianti tironijoje arba anarchijoje.

Robertas Schumanas, Prancūzijos užsienio reikalų ministras, pateikęs ES koncepciją, kuria vadovaujamosi iki šiol.

Dar kartą patvirtinant ir tęsiant R. Schumano mintis apie tai, ant kokių idėjinų pamatų stovi visa ES struktūra, 2008 m. birželio 28 – liepos 4 d. Briuselyje vyko Europos studentų lyderių forumas. Susirinkimą organizavo krikščioniškos IFES (*International Fellowship of Evangelical Students*), EEA (*European Evangelical Alliance*) organizacijos, renginiui panaudotos ES programos *Youth in action* lėšos. Projektui labai atsakingai ruošiasi dvejus metus, o idėja brandinta dar ilgiau, todėl sudalyvavus tokio masto renginyje kilo daug minčių, kuriomis ir norisi pasidalyti.

Kokia bus Europos ateitis ir koks gali ir turi būti tikinčiųjų indėlis į ją? Dalis mūsų minčių buvo nukreipta į skaudamas visuomenės gyvenimo sritis, kurios turėtų būti keičiamos ir tobulinamos pagal Dievo valią. Ši atsakomybė krenta ant tikinčiųjų pečių – būti ta druska visuomenėje. Taip pat mąstėme ir apie Viešpaties vedimą ir pasitikėjimą jo žodžiu.

Prieš pradėdant kalbėti apie vieną iš konkrečių problemų verta išskirti keletą brangiausių išvalgų:

- Nepriklausomai nuo to, kas esame ir kokią vietą visuomenėje užimame, visi mūsų veiksmai turi padarinius. Būtent todėl tai, ką darome šiandien, yra išties svarbu.
- Jei esame kupini pykčio ir mūsų gyvenimo būdas nesuderinamas su Dievo įsakymais, ši tikrovė seks paskui mus visur. Kad pasirengtumėme ir priimtumėme didesnę atsakomybę, visų pirma turime atsakingai pažvelgti į asmeninius savo gyvenimus.
- Viešpats gali mus palaiminti ir apdovanoti įvairiais gabumais, jei tik būsime jam pasišventę.

Padrašinanti istorija apie Dievo pagalbą. Vienas studentas Izraelyje (!) troško suburti krikščionių studentų grupelę. Jis buvo toks vienintelis visame universitete, o tos aukštosios mokyklos vadovybė nesutiko net pusvalandžiui duoti kokios nors auditorijos susitikimams ar renginiams (nors kitų religijų išpažinėjai turėjo net po kelias nuolatinės patalpas). Vaikinas prašė Dievo pagalbos ir vieną vakarą išgirdo: „Melskis“. Ir jis meldėsi. Po metų, jam vis dar neturint vietos susitikimams ir dar nesurengus nė vieno (!) renginio, krikščionių studentų grupelėje jau buvo 25 žmonės. Dar prieš pusmetį jie meldėsi dėl

vietos susitikimams. Dabar gali kartu prašyti ir Dievo pagalbos dėl karinio konflikto Gazos ruože...

O dabar – keletas žodžių apie labai konkrečią problemą – korupciją. Ne paslaptis, kad šitą reiškinį lietuviai vadina tikra rakštimi. Tačiau korupcija klesti ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje kitų ES naujokių. Žiūrint dar plačiau – šališkumas, neteisingumas ir korupcija yra per visą žmonijos istoriją nusidriekianti palyda: *Jie švaistosi pažadais, tuščiomis priesaikomis sudaro sutartis, – teisingumas pavirsta nuodingomis piktžolėmis suartame lauke!* (Oz 10–4). Konferencijoje turėjau galimybę grupelėje rengti hipotetinį antikorpucinį planą valstybei. Čia mums padėjo verslo etikos žinovas ir didelę patirtį kovojant su korupcija turintis Davidas Murray'us.

Dar prieš pradėdant ruošti planą šis mūsų vadovas pasidalijo keletu pamatinių nuostatų, kurias dar papildysiu aktyviai Briuselyje veikiančio CARE for Europe lobisto¹ Davido Fieldsendo mintimis:

Mūsų stiprybė – vienybėje. Siekiant efektyviai veikti reikia sutelkti kuo daugiau giminingų tikslų siejamų nevyriausybinų organizacijų. Tai padėtų spręsti ir finansines, ir su žmoniškaisiais ištekliais susijusias problemas. Kuo daugiau žmonių žino apie korupcijos žalą, tuo daugiau galimybių gauti stiprų palaikymą vykdant įvairias antikorpucines programas. Kokios yra bažnyčios galimybės bendram tikslui suburti bent keletą nevyriausybinų organizacijų paliksim atsakyti kiekvienam asmeniškai. Veikiant vienas yra daug lengviau pasiduoti *divide et impera*² principui. Nes būtent pastarasis ir sako, kad suskaldyti po vieną esame silpni. Korupcijos reiškinys išsiplėtojęs kaip voratinklis ir dėl to yra stiprus. Turime jungtis ir mes.

Būtina, kad susikalbėtų įstatymų leidžiamoji, vykdomoji valdžia ir piliečiai. Leidžiami įstatymai turi mažinti biurokratiją, nes tai viena iš priežasčių korupcijai plisti. Bet kaip ją pažaboti? Visi turime galimybę dalyvauti valstybės valdymo sistemoje ir įstatymų priėmimo procese tam, kad turėtume suprantamus, paprastus ir biurokratiją mažinančius teisės aktus. Kalbu apie labai paprastą reiškinį – aktyvų pilietiškumą. Oficialiai veikiantys lobistai gali labai padėti ir palengvinti priėjimą prie valdžios struktūrų; turėti oficialų atstovą – lobistą dažnai reiškia būti išgirstam. Tačiau dar lengviau tokią veiklą vykdyti nevyriausybiniams organizacijoms, nes kitaip nei lobistai, jos neturi patekti valstybei lobistinės veiklos ataskaitos, nepatiria ir kitokių suvaržymų.

1 Lobistinė veikla – fizinio ar juridinio asmens atlygintini ar neatlygintini veiksmai, kuriais siekiama daryti įtaką, kad užsakovo interesais būtų keičiami, papildomi ar pripažįstami netekusiais galios, priimami ar nepriimami nauji teisės aktai. Lobistinės veiklos įstatymas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=208817

2 Liet. „skaldyk ir valdyk“ – posakis, atspindintis romėnų politikos principą, kurio jie nuo seno laikėsi kovodami su daugeliu priešų.

Reikalingas tarptautinis bendradarbiavimas. Korupcijos lygį ir kaitą geriausiai gali nustatyti nešališka organizacija. Šiuo metu Lietuvos korupcijos lygį stebi ir komentuoja ne tik valstybinės institucijos, bet ir viešoji įstaiga – „Transparency International“ Lietuvos skyrius³. Tarptautinis bendradarbiavimas naudingas siekiant įgauti patirties ir norint sukaupti finansinių išteklių. Pavyzdžiui, 2008 m. didžiausią pagalbą „Transparency International“ Lietuvos skyriui suteikė Nyderlandų Karalystės Užsienio reikalų ministerija (177 318,40 Lt).

Korupcija yra kaip piktžolė: ji turi savo klestėjimo šaknis, stiebą – žmones, lapus – visas gyvenimo sferas, ir atneša vaisių – neteisingumą. Tačiau vis dėlto tai taip pat yra išmokstamas ir sąmoningai palaikomas visuomenės elgesys. Geriausias priešnuodis tam – aktyvi veikla, pvz.:

- parašyti laišką parlamentarui išdėstant problemas;

3 „Transparency International“ Lietuvos skyriaus adresas internete: <http://www.transparency.lt>

- pateikti pasiūlymų ir idėjų vietos savivaldai, kaip būtų galima gerinti valdymą;
- biurokratijos ar piktnaudžiavimo atveju nenuleisti rankų ir kreiptis į aukštesnę instituciją (Seimo kontrolierių įstaigą⁴) ar kitas atsakingas institucijas.

Taigi mūsų pareiga yra ne tik geradarystė, bet ir visuomenės sąmoningumo ugdymas rodant tinkamą pavyzdį. Būkime druska visuomeniniame gyvenime.

Ramunė Miežanskienė

KTU teisės katedros asistentė

4 Seimo kontrolierių veiklos tikslas – ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinantį žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms. http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=245598 – LR Seimo kontrolierių įstatymas

LR seimo kontrolierių įstaigos adresus internete: <http://www.lrski.lt>

IŠVADAVIMAS IŠ NUOBODAUS PLUŠĖJIMO

Mia dovanuoja mums arbatinuką.

Mia – moteris, puikiai mokanti laimėti bėdon pakliuvusių paauglių pasitikėjimą. Taip pat ji atidi ir dėmesinga. Dėl arbatinuko mane nustebino du dalykai. Pirma, jis buvo gražus – neglazūruotas, tamsiai raudonas, dailių formų ir padengtas keraminėmis gelėmis. Dar pastebėjau, kad ji numatė tuščią nišą prie mūsų židinio, tarsi laukiančią ko nors panašaus į arbatinuką. Jos pasirinkimas tiko tarsi pirštinė rankai. Mia didžiudamasi pasakė mums: „Tai nepakartojama. Amatininkas padarė jį lyg tyčia.“

Po savaitės išgerti kavos atėjo Changai, ir dr. Changas pamatė arbatinuką. „Na, aš manau... – pradėjo jis eidamas per kambarį link jo. – Taip ir yra. Šitokius darydavo kaime, netoli kurio aš esu gimęs. Molis ten... kitoks nei bet kur kitur“. Jo balse buvo girdėti vis didėjantis susijaudinimas. „Tiksliai prisimenu, kaip jie juos darydavo.“ Jis stabtelėjo, o jo žmona pasilenkė ir ant vidinio paviršiaus pastebėjo kuniškų rašmenis: „Jie labai reti, – pasakė jis. – Net Kinijoje...“

Meistriškumas, technika ir kalimas

Meistriškumas. Mūsų technikos dominuojamame pasaulyje jam liko maža vietos. Turiu tris dailius, bet identiškus ir to paties šablono plastmasinius vazonus.

Pirkau juos, nes jie man patiko. Kas man rūpi, kad buvo pagaminti penki tūkstančiai kitų? Manieji vis tiek gražūs. Technikos prakeikimas ne tas, kad ji gali dauginti grožį, bet tas, kad ji negailestingai slopina kūrybingumą. Svarbu ne tai, ką ji daro daiktams, o tai, ką daro žmonėms. Darbininkai, traukdami manuosis vazonus nuo konvejerio, turbūt nieko neįjautė. Bet žmogus, kuris padarė aną arbatinuką, tikriausiai didžiavosi ir buvo patenkintas.

Mane domina santykis tarp darbo ir nuobodaus plušėjimo. Mios arbatinukas, be abejo, buvo mėgstamas darbas. Jo grožis iškalbingai liudija apie džiaugsmą, kurį turėjo jį dariusis. Tiesa, kad technika padarė gamyklų darbą nuobodu. Įsitikinau tuo lankydamasis automobilių gamykloje. Tačiau nuobodus plušėjimas egzistavo prieš techniką, todėl negalime visos kaltės suversti masinei gamybai.

Kartais pjaudamas veją aš mėgaujuosi. Dangus gali būti giedras, uodų nedaug, oras gaivus, o mano protas be rūpesčių. Nepaisydamas motoro ūžesio mėgaujuosi vėju, kuris glamonėja man odą, ir girdžiu jį šlamant medžiuose. Kai darbas būna atliktas, žiūrint į lygiai nupjautą žalią veją manyje išsižiebia malonus pasitenkinimo jausmas. Tačiau būna dienų, kai tas darbas man nemiela, tada dirbu su apmaudu ir nenoriai. Kodėl toks skirtumas?

Padedą darbas sykiu su kitais. Kai dirba kartu du ar trys iš šeimos, smagumo kur kas daugiau. Darbas pasidalijamas perpus, o pasitenkinimas padvigubėja. Po to, kai sudedame įrankius sodo stoginėje, pasijuntame geriau sutarią, draugiškesni. Man ateina į galvą juodaodės moterys, kurias dažnai esu stebėjęs Karibuose. Pindamos savo spalvingus krepšius, piniginės ir skrybėles, mikliais pirštais verdamos šiaudus ir rafiją, jos dainuoja chorą.

Tačiau padeda ne vien draugija, nors ji ir palengvina nuobodų plūšėjimą. Vergai dainuodavo medvilnės laukuose ir cukranendrių plantacijose, dainavimas padėdavo, bet nuobodus plūšėjimas vis tiek buvo nuobodus plūšėjimas.

Manau, kad moterys, pynusios gėlėtus krepšius, mėgavosi tuo, ką darė, nesvarbu, ar būdamos kartu, ar ne. Bent jau taip sakė paklaustos. Atrodė, kad jos didžiujosi savo darbu. Jos buvo patenkintos matydamos, kaip iš po jų pirštų gimsta grožis. Tai ar skirtumas tarp darbo ir nuobodaus plūšėjimo ir yra pasitenkinimo jausmas, pasididžiavimas gerai atliktu darbu?

Ar svarbu, koks gražus jūsų daromas daiktas? Žinau, jog geriau, kai gėritės savo keramika ar pynimu, ar savo veja. Tačiau žmonės praeities dienomis atlikdavo darbus, kuriuos mes pavadinome nuobodžiu plūšėjimu, bet patirdavo tokį pat pasididžiavimą, kaip ir mano kinų amatininkas ar Karibų krepšių pynėjos.

Pavyzdžiui, imkime medinių grindų valymą. Nuobodus plūšėjimas? Pažinojau moterų, kurios laimingos šypsosios, kai nuskaitintos grindys vėl sušvytėdavo švara. Pripažįstu, kad ne visoms, bet kai kurioms tai buvo terapija. Jos žvelgdavo į naujai išdžiūvusias grindis taip, tarsi jas mylėtų. Didžiavosi savo jėga ir kruopštumu ir niekino prastai atliktą kitų moterų darbą. Tas pat tinka ir kitiems monotoniškiems darbams, kaip kad poliruoti sidabrą, daryti plunksnines pagalves, arti tiesią vagą ar net kirsti medį. Ir kaip nurodo šiuolaikinis „Zeno ir motociklų priežiūros meno“ autorius, galima jausti pasitenkinimą ir reguliuojant motociklo variklį.

Nagrinėjama tema svarbi visų mūsų laimei ir net šventumui. Vienam krikščioniui studentui studijos – nuobodus plūšėjimas, o kalimas prieš egzaminą – košmaras. Kitiems tai jeigu ir ne malonumas, atlikdami tai jie bent jau jaučiasi gerai. Kadangi dauguma mūsų kokioje nors raštinėje, mokykloje, gamykloje ar virtuvėje praleidžia daug darbo valandų, būtų protinga paklausti savęs, kaip galime išspręsti nuobodaus plūšėjimo problemą, ir ar įmanoma išmokyti pasitenkinimo atliktu darbu meno.

Leiskite pradėti nuo studijų. Daug studentų ateina pas mane skųsdamiesi nuovargiu ir tingumu. „Regis, aš tiesiog nesugebu kibti į darbą, – sako jie man. – O kai ateina egzaminai, panikuoju“. Man atrodo, kad visai nesvarbu, ar studentas gauna vien tik dešimtukus, ar vos stumiasi. Problema ta pati: neatliktos užduotys, neįteikti rašto darbai, pasibjaurėjimas atgrasiais tekstais, nerimas ir karštligiškas paskutinės minutės kalimas. Kai kurie studentai prašo manęs pažymėjimų, kad jie yra emociškai nesveiki.

Nors kai kurie dalykai mus labiau traukia nei kiti, manau, kad bet kuris dalykas, net nepatraukliausias, sudomins, jei bus dėstomas mėgstančio jį asmens ir galinčio savo pomėgiu užkrėsti kitus. Tačiau vadovėlių autoriai dažnai supainioja ir atima mums norą. Jie atima iš medžiagos spalvas ir atkakliai laikosi juodos ir įvairių pilkos spalvos atspalvių. Arba jų žodžių sodai apaugę piktžolėmis, o girios užsteltos tokio tankaus atžalyno, kad turime su mačete rankoje prasikirsti sau kelią pirmyn, ilgėdamiesi saulės reginio.

Bet kai deramai atsižvelgiame į neįmanomus tekstus ir nuobodžius paskaitininkus, lieka daug kas pasakyti apie pažangos kliūtis, kurios glūdi mumyse pačiuose. Mus despotiškai valdo išpūsti mūsų lūkesčiai, o kai nesugebame jų patenkinti, esame pliekiami nerealistišku savęs kaltinimu. Kai kurie esame nebrandūs ir reaguojame į akademinį darbą beveik kaip vaikai, kai būdavome siunčiami savo priešlėmštų miegamųjų chaose grąžinti tvarką. Mes esame maištingi vaikai, kuriems, psichologų žargonu, „trūksta motyvacijos“ studijuoti, nes reaguojame į savo profesorių veiksmus ar žodžius taip, kaip reaguotume į tėvų, arba esame baimingi, įsivaizduodami esą vieni kovoje už supratimą, nesuvokdami, kad daugelis studentų aplink mus įvairiai vaidina, jog moka pasiekti kokio nors akademinio pranašumo, idant paslėptų savo pačių baimes.

Ir visada mums prieš akis – gašdinantys ritualai einant per egzaminavimo sales. Ta tyla. Čezantis popierius. Ritmingas egzaminų prižiūrėtojo žingsniavimas. Karštligiški skrebenimai. Negailestingas laikrodžio rodyklių judėjimas. Vis didėjantis tvankių cigarečių dūmų slėgis. Neišvengiamas visažinis, kuris įteikia savo lapus dar neįpusėjus duotam laikui.

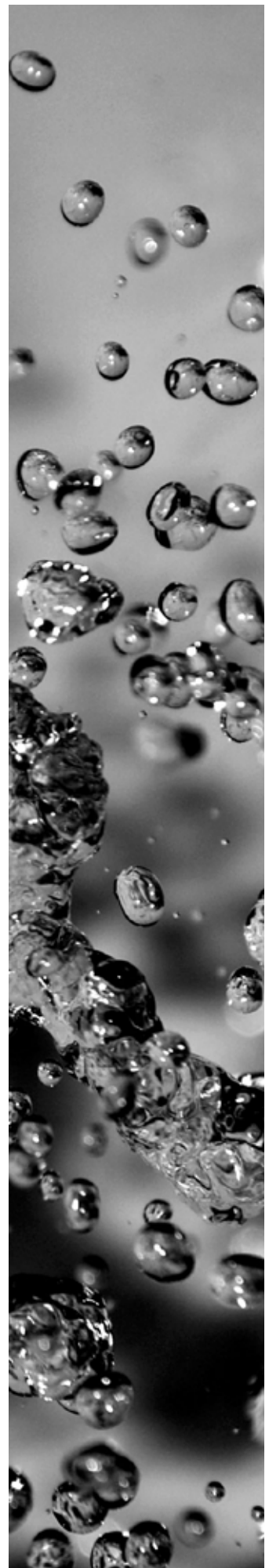
Pasąmonėje nustumiame šį siaubą sakydami, kad nėra taip jau blogai. Tačiau mūsų smegenys stingsta artėjant laikui, o į mus sumišę ir beprasmiskai spokso mūsų pažymiai.

Pasikeitimai egzaminavimo politikoje problemos nepalengvino. Neatrodė, kad įskaityta/neįskaityta gradavimo sistemos, bendraamžių vertinimai ir kiti metodai pasiekia studento sunkumų šaknis.

Prisimenu, kokią jaučiau palengvėjimą, kai lioviausi nerimavęs dėl egzaminų. Tuomet studijavau žmogaus patologiją. Atmenu stalą, prie kurio sėdėjau, ir medžių viršūnių vaizdą pro atvirus langus. Puse sąmoningų pastangų skaičiau, o kita puse nerimavau dėl tokių klausimų: ar tikrai išmoku šią medžiagą? Ar tikėtina, kad ji bus egzamine? Galbūt vadovėlis pernelyg smulkmeniškias. Ar ne per lėtai judu į priekį? Ar nereikėtų gauti kitą vadovėlį? Ar turiu pasikliauti paskaitų užrašais? Kodėl tai taip nuobodu?

Iš kažkur atėjo mintis: kodėl gi neperskaičius šio skyriaus lyg Viešpačiui?

Nesijaudinti dėl egzaminų? Man užgniaužė kvapą. Viena mano dalis žinojo, kad patirsiu palengvėjimą ir labiau džiaugsiuos užduotimi. Kita maištavo. Įtaigavimas atrodė esąs pavojingas. Mano egzaminuotojus domino ne dieviškas sąžiningumas, o tai, kiek aprėpiu medžiagą.

Kova buvo trumpa, ir aš pasirinkau dieviškumą. Man buvo bloga nuo nuobodybės studijuoti dėl pažymių ir nuo visa persmėlkiančio nerimo, kuris trukdė tikroms studijoms. Jau buvau suvokęs studijų principų rūšį, kurią aprašo knygos „Kaip studijuoti“, taigi tas mano persiorientavimas neprivertė manęs kaip nors keisti metodus. Iš tikrųjų tapau metodiškesnis. Bet spaudimas mane paliko. Mano motyvacija tapo „Tau, Viešpatie“. Savo džiaugsmui įsitikinau, kad jo jungas švelnus, o našta lengva, taigi studijavau su ramybe sieloje. Patologija pasidarė įdomesnė. Galėjau sau leisti smalsauti apie tai, ką skaitau. Jaučiau pasitenkinimą rašydamas trumpus perskaitytų skyrių metmenis. Bodėjimasis ištirpo, o jo vietą užėmė pasitenkinimo ir dėkingumo jausmas. Egzaminai ar ne egzaminai, o aš studijuosiu Dievui. Ir nuo rūpesčių laisva dvasia pasidarydavau sau poilsio valandėlių, kad pažaisčiau tenisą.

Nenoriu pasakyti, kad pamiršau, jog turiu ribotą skaičių mėnesių kursui praeiti. Bet mano atsakomybės jausmas pasikeitė. Nebebuvau atsakingas už tai, ar išlaikysiu egzaminus. Veikiau buvau atsakingas panaudoti studijų laiką taip, kad tai patiktų Dievui. Aprėpiau tą pačią sritį, bet manęs neslėgė rūpesčiai. Be abejonės, išmokau kur kas daugiau, nors nežinau, kaip tai atsiliepė mano pažymiams. Ir man nerūpi. Dirbau nebe pažymiams, o Kristui. Studijos man tapo tuo, kas arbatinuko dirbimas senajam kinui. Iš tos veiklos ir iš galutinio rezultato, kai suvoki skyrių, sėmiausi pasitenkinimą taip gerai, kiek leido mano sugebėjimai.

Žinoma, retkarčiais atsileisdavau. Patikti Kristui studijuojant buvo tarsi mokytis naujo plaukimo būdo. Man reikėjo praktikuotis. Tačiau mano studijos jau niekad nebuvo tokios pat.

Girdžiu, kaip kažkas manęs klausia: „Ką daryti, kai kurso medžiaga visiškai man atgrasi? Padariau, ką galėjau, kad pakeisčiau savo nuostatą, bet mano protas tiesiog neveikia. Ar tai mano krikščioniška pareiga – arti ir kapanotis per medžiagą, kurios nėra vilties suprasti?“, Be abejo, ne. Pasitarkite su kuo nors – savo dėstytoju ar dvasiniu vadovu. Jei lankote kursą, kuriam neturite sugebėjimų, galbūt verta kiek įmanoma greičiau pasvarstyti, ar nepasitraukti iš jo. Kristaus jungas švelnus, o jo našta lengva. Jis nori išmokyti jus džiaugtis mokymusi. Jis jums davė tam tikras natūralias dovanas, bet nepadarė jūsų absoliučiu genijumi.

Lengvas ir švelnus

Turi būti atsargus, kad nepalikčiau jūsų apimtų klaidingo išpūdzio. Kai Kristus kalbėjo savo sekėjams, jog duoda lengvą našta, jis nežadėjo, kad nereikės dirbti. Nuo šio skyriaus pradžios mes aptarinėjame skirtumą tarp darbo ir nuobodžios plušos. Sunkus darbas gali būti varginantis, bet teikiantis didelį pasitenkinimą. Triūsas ir nuobodus plušėjimas reiškia kokią nors pavergimą ir susijęs su pasibjaurėjimu. Biblija niekur neskatina tingėti.

Iki šiol vengiau teologinių klausimų ir daugiau kalbėjau apie darbo psichologiją. O dabar leiskite pradėti cituoti Bibliją: *Visa, ką tik tavo ranka imasi daryti, daryk visomis jėgomis*, – sako Mokytojo knygos autorius (Mok 9, 10). Paulius rašo:

Jūs, vergai, klausykite savo žemiškųjų šeimininkų su baime ir pagarba, su neklastinga širdimi lyg kad Kristaus, ne dėl akių tarnaudami, lyg žmonėms patikti norėdami, bet kaip Kristaus vergai, iš širdies vykdančys Dievo valią. Noriai tarnaukite kaip Viešpačiui, o ne žmonėms, žinodami, jog kiekvienas, tiek vergas, tiek laisvasis, jei ką gera padaro, gaus tą patį iš Viešpaties. (Ef 6, 5–8)

Jūs, vergai, visuose reikaluose klausykite savo žemiškųjų šeimininkų ne dėl akių, kad įtiktumėte žmonėms, bet neklastinga širdimi, bijodami Viešpaties. Ką tik darytumėte, darykite iš širdies, kaip Viešpačiui, o ne žmonėms, žinodami, kad iš Viešpaties gausite paveldą kaip atlyginimą. Tarnaukite Viešpačiui Kristui! (Kol 3, 22–24)

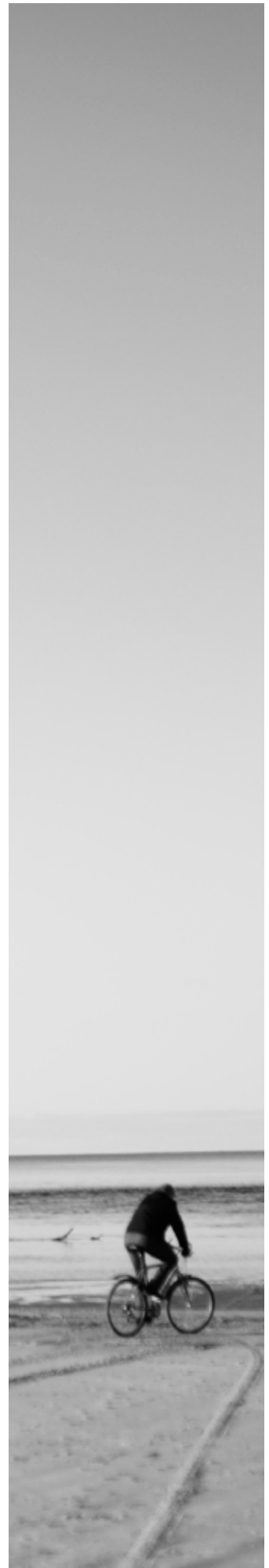
Šioje vietoje galite ne ten nukreipti dėmesį ir suklysti. Paulius rašydamas cituotus žodžius neteisino vergijos. Jie tinka, kai taikomi ir laisviesiems, ir vergams: vienodai studentams, darbininkams ir tarnautojams. Veikiau jis mums pateikia dvasią, kokybę ir motyvaciją, kurie turėtų apibūdinti visą krikščionių atliekamą darbą, bet kur ir bet kokiomis aplinkybėmis.

Leiskite labai paprastai paaiškinti, ką gi reiškia darbas ir nuobodi plūša. Krikščionys yra žmonės, kurie išlaisvinti dirbant mėgautis. Žmogus buvo sukurtas dirbti. Prieš Adomui nupuolant, jam buvo duotas ir ūkininkavimas, ir priežiūros bei mokslinis darbas. Jam reikėjo valdyti sukurtą tvarką, pavadinti ir surūšiuoti augalus bei gyvūnus (žr. Pr 2, 15–20). Su nepaklusimu ir nuopoliu pasikeitė jo santykis su darbu. *Tebūna už tai prakeikta žemė; triūsų maitinsies iš jos visas savo gyvenimo dienas <...> Savo veido prakaitu valgys duoną, kol sugrįši žemėn, nes iš jos buvai paimtas* (Pr 3, 17–19).

Nuo to laiko žmogus niekad nebuvo laisvas nuo triūsos, nebent būdamas pakankamai galingas priversti triūsti už save kitus. Bet su atpirkimu įvyko permaina. Atpirktasis vyras ar moteris išvaduoti iš būtinybės tironijos. Krikščioniui dera liautis rūpintis valgiu ir pastoge ir pasitikėti dangiškuoju Tėvu. Nerimą reikia sąmoningai atidėti į šoną. Jis gali dirbti taip pat sunkiai kaip ir seniau, bet iš plušėjimo dinga gėla. Žemė vis dar gali būti prakeikta, bet atpirktasis žmogus yra išlaisvintas. Jis labiau nei bet kas gali atrasti darbo iš meilės Dievui džiaugsmą. Ir kuo sunkiau krikščionys dirba, tuo labiau džiūgauja jo siela.

Tačiau akivaizdu, jog nesame grįžę į Edeną. Apsižvalgius aplink greitai išsklaidys bet kokios panašios viltys. Technika tik pakeitė formą, kuria žemė reiškia praeiksmą žmonijai. Tas, kuris kadaise skaudančia nugara prakaitavo už sunkaus plūgo, dabar stovi šalia konvejerio juostos ir elektriniu įrankiu užveržinėja milijoną tapačių veržlių. Jo kūnas suglebo, bet jo protas nuvargęs nuo tuštumos svorio.

Negaliu pasakyti jums visko, ką turite daryti, jei dirbate prie konvejerio. Sakau: veržkite veržles ne brigadininkui, o Kristui. Bet taip pat sakau: klauskite Dievo, gal yra darbas, labiau tinkantis atpirktam žmogui. Jis gali jums kokią parodyti. Kita vertus, jūs galite būti labiau linkę lūkuriuoti ir toliau veržti

veržles, nes tai labiau apsimoka. Tuo atveju būsite Mamonos vergas.

Pasaulietiška ir profaniška

„Krikščioniško darbo“ klausimas buvo kilęs anksčiau, kai aptarėme vadovavimą ir pašaukimą. Kai kurie vyrai ir moterys šaukiami iš savo studijų ir darbų tarnauti Dievui kitaip. Petras ir Jonas buvo pašaukti iš žuvų žvejybos į žmonių žvejybą. Matas buvo pašauktas iš savo pareigų mokesčių skyriuje tapti krikščioniu darbininku.

Iš pirmo žvilgsnio niekas negali būti svarbiau, kaip laimėti sielas, kad jos tarnautų Dievo šlovei. Taigi natūralu, kad kartais turėtume savęs paklausti, ar savo studijose arba darbuose negaištame laiko. Kas laižytų pašto ženklus, jei galėtų imtis misijų? Kas studijuotų taikomąją matematiką užuot „įsitraukęs į prasmingus tarpasmenius santykius“?

Deja, mes pernelyg supaprastiname tuos dalykus. Nes viena, ant kelio stoja mūsų motyvai. Lygiai įmanoma pabėgti į misijų sritį, norint pasprukti nuo sunkumų namuose, kaip ir vengti misijų srities, nes man pernelyg patogu ten, kur esu. Be savos painiavos, mus dar gali spausti fakultetas (gauti dar vieną laipsnį), tėvai bei pramonė (gauti gerą darbą) ir krikščionys darbuotojai (visiškai pereiti į krikščionišką veiklą). Vadovavimą jau aptariau, tad senu gruntu nebevaikščiosiu. Verčiau imsiuosi klausimo, kiek verti dabartiniai mūsų užsiėmimai.

Prieš kelias pastraipas plačiau citavau iš Pauliaus laišku, kur tarnai raginami daryti tai, ką daro, visomis išgalėmis. Naujajame Testamente daug panašių paraginimų visų profesijų žmonėms. Niekur, jokiaje Naujojo Testamento dalyje, nėra nė žodžio bendro raginimo, skatinančio krikščionis pasvarstyti, ar nepalikti savo kasdienius darbus dėl visiško atsidavimo krikščioniškam tarnavimui. Drašiai aukotis? Taip. Atsižvelgti į visa, išskyrus pralaimėjimą? Taip. Bet jei dieviškas pavedimas evangelizuoti pasaulį pirmiausia buvo kvietimas, kad krikščionys paliktų menkesnius užsiėmimus ir taptų profesionaliais evangelistais, ši mintis neatėjo nė vienam iš Naujojo Testamento autorių. Veikiau atrodytų, kad tie, kurie buvo pašaukti „palikti savo tinklus“, turėjo būti dieviškai gabūs savo užduočiai ir dieviškai pašaukti.

Prašom nesuprasti mano pastabų klaidingai. Nemenkinu pastangų visiškai atsiduoti tik evangelistinei tarnystei. Mano nuomone, niekur Naujajame Testamente neatsispindi, kad tai būtų kokybiškesnė veikla. Su Dievu svarbu, jog kad ir kur esate ir kad ir ką darote, visada veiktumėte tik jo šlovei. Jei ko nors ieškote, turite „ieškoti geriausių dovanų“, o ne „dvasingiausių“ darbų. Kol tokių dovanų nesuteikta, geriausias pasirengimas tarnystei Dievui – tarnauti jam tuo, ką turite padaryti kaip tik dabar.

Liudijimas sėkme?

Leiskite grįžti prie klausimo apie darymą iš visų jėgų tai, kas pasitaiko jums po ranka. Teigiama, kad taip dirbantis krikščionis automatiškai pasitarnauja savo Viešpačiui kaip liudytojas. Be abejo, ši nuostata žadina žmonių smalsumą ir prašosi komentaro.

Tačiau Vakarų krikščionybę persmelkęs subtilus šios tiesos iškraipymas. Atrodo, tarsi mintis ta, kad įtikina sėkmė. Jei tik krikščionis studentas gali gauti vienus dešimtukus, tada jo liudijimas užsiskaito. Švieti Jėzui nuo medžio viršūnės. Aukštos klasės sportininkas smogia galingą smūgį už Gelbėtoją; sėkmingas krikščionis milijardierius įtikina neat-sivertusius milijonierius, kad Jėzus yra tikras ir galingas.

Galingas padaryti ką? Paversti mus pirmūnais studentais? Pagal tokį matą daugelis Jėzaus sekėjų yra nevykėliai ir visada tokie liks. Našlė, įmetusi du skatikus į aukų dėžę, šiandieninėje krikščioniu hierarchijoje niekur nepatektų.

Taigi leiskite paskatinti jus nemąstyti pirmiausia apie sėkmę. Jei Dievas ją jums suteiktų, džiūgaukite ir šlovinkite jį. Jūsų tikslas – ne „sėkmė“ kaip ją matuoja pasaulis aplink jus, bet patikti Kristui sprendžiant net nedėkingas užduotis. Darbas nėra jūsų tramplynas į „aukštesnius dalykus“. Tai Gelbėtojo garbinimo aktas.

Yra pasakojimas apie vienuolyną, kur vienuoliai giedojo šlovę Dievui karštai ir džiaugsmingai, bet neskambiai ir nedarniai. Tačiau per laiką, kai jų balsai pasiekdavo Dievo sostą, džiaugsmas ir įkarštis garsus būdavo pavertęs didinga šlovinamąja giesme.

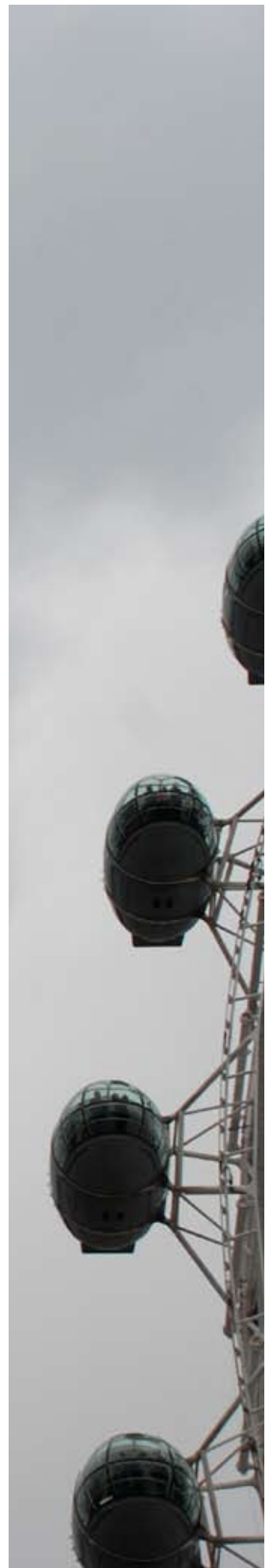
Taip pat gali atsitikti ir su jūsų darbu. Kad ir kokia menka užduotis, atlikite ją kaip Dievo šlovinimo aktą. Apie brolių Lawrence'ą, septynioliktojo amžiaus neįšventintą vienuolį, yra užrašyta, „kad jam patikdavo, kai galėdavo nuo žemės pakelti šiaudą dėl Dievo meilės, ieškant vien Jo ir nieko kito, net ne Jo dovanų“. Dėl savo nevikrumo ir bendro negudrumo brolis Lawrence'as turėdavo dirbti vienuolyno virtuvėje darba, kurio nemėgo iš prigimties. Bet skaitome: „Pripratęs viską ten daryti dėl Dievo meilės, su malda ir visais atvejais dėl jo malonės atlikti savo darbą gerai, jis viską lengvai atlikdavo per penkiolika metų, kai buvo ten įdarbintas“. Lawrence'ui kiekvienas veiksmas buvo garbinimo aktas.

Reikšminga, kad taip atliekamas darbas palengvėja, tampa ne toks sunkus. Tačiau rekomenduoju tai ne dėl to, o todėl, kad Dievas vertas šlovinimo, ir darbas būna praleista proga, kai jis yra kas nors mažiau nei garbinimas.

*Pripildyk mano gyvenimą,
o Viešpatie, mano Dieve,
kiekvieną jo dalį šlovinimo,
kad visa esybe galėčiau skelbti
tavo būtį ir tavo kelius.*

*Ne tik lūpų šlovinimo,
net ne šlovinančios širdies
prašau, bet gyvenimo, kuris visas
būtų šlovinimas.*

*Šlovinimas paprastais gyvenimo dalykais,
išeinant ir pareinant;*

šlovinimas kiekviena pareiga ir darbu,
kad ir kokiū mažū ar menku.
(Horatius Bonar)

Taigi jums niekad nedera pavydėti aplinkiniams žmonėms, kurie atrodo talentingesni už jus. Jūsų reikalas – ne juos pranokti, ne geisti jų smegenų ar dovanų, bet atiduoti savo paties sugebėjimus savo Viešpačiui jį garbinant.

Skirstant savo laiką

Drausmė yra svarbu. Daugelis studentų iššvaisto savo laiką per begalinius pokalbius prie kavos. Krikščionių komitetų susitikimai be reikalo praryja didelius laiko kiekius. Susitikimai ir Biblijos studijos, kad ir svarbūs, gali tarnauti kaip pabėgimas nuo ne tokių patrauklių pareigų.

Ar tinkamai paskirstote savo laiką? Ar sudarote savaitės planą? Popieriuje? Tai geras pratimas, jeigu tik esate realistas ir neperkraunate savęs. Užrašykite, kaip norėtumėte praleisti laiką. Jei anksčiau niekad to nebandėte, rezultatas gali jus šokiruoti. Galite atrasti, kad laikas negali išsitempti, kad apimtų visa, ką tikėjotės padaryti. Tai privers jus pripažinti, kur glūdi jūsų tikrieji prioritetai.

Tikriausiai jums taip pat bus geriau, jei būsite teisingas sau. Neišbraukite laiko poilsiui ir bendravimui. Skirkite sau truputiuką papildomo laiko valgant paplepėti su draugais. Kristui pašvęstas gyvenimas nėra nuolatinio darbo be atvangos gyvenimas. Tikrasis laiko švaistymas – beprasmiškie pokalbiai, beverčiai skaitiniai, televizijos žiūrėjimas ar sėdėjimas ilguose, prastai vedamuose posėdžiuose. Turėkite drąsos išeiti iš ten pasakę: „Prašom atleisti, pone pirmininke, turiu dabar išeiti“. Tada kelkitės ir eikite. Jei pirmininkas protestuoja, nusišypsokite ir tarkite: „Atsiprašau, bet turėsite apsieiti be manęs“. Kai esate hipnotiškai laikomas televizijos, sąmoningai nutraukite savo transą, nusiprauskite veidą šaltu vandeniu ir grįžkite prie knygų.

Kepaliukai ir žuvis

Suprantu studentą ar tarnautoją, kurio talentai vidutiniai. Nežinau, kodėl Dievas nepadarė jūsų genijumi. Ir nors galite manimi netikėti, gambiausi žmonės kenčia nuo tos pačios problemos kaip ir jūs. Jie retai būna patenkinti tuo, ką yra gavę, ir paprastai pastebi gabesnius nei jie patys.

Svarbu ne tai, kiek esate gavęs, bet tai, ką su tuo darote. Naudokite savo vidutines dovanas dėl Dievo. Duokite jam savo gyvenimą, o su juo – savo smegenis ir savo dovanas tokias, kokios jos yra. Skirkite jam savo energiją, savo laiką ir jėgas.

Prieš dvidešimt amžių penkių tūkstančių žmonių minia po dienos klausant Jėzaus buvo alkana. Mokiniai sutriko, kai Jėzus pasiūlė jiems pamaitinti visus. Netoliese buvo berniukas su penkiais miežių duonos kepaliukais bei dviem žuvimis, ir Pilypas, teigdamas tai, kas akivaizdu, paaiškino: „Ką tai reiškia tokiai daugybei?“ Tačiau duota Jėzui, ši vidutinė auka pasotino minias.

Esate prastas studentas? Vidutinis darbininkas? Jūsų talentai žemesni nei normalūs? Neužkaskite jų. Neslėpkite jų. Atiduokite juos Gelbėtojiui. Jis kviečia jus studijuoti jam, dirbti jam iš visų jūsų turimų jėgų. Jam nerūpi tai, ką šis pasaulis vadina sėkme. Jis patraukė jus prie savęs ne todėl, kad turėjote didesnę potencialą, bet todėl, kad norėjo pasidalyti su jumis džiaugsmu. Duokite jam savo kepaliukus ir žuvis. Duokite juos jam noromis. Stebuklas gali neįvykti. Bet jo širdis bus pradžiuginta, o jūs pradėsite jausti gerai atlikto darbo skonį ir ištrūksite iš nuobodžios plušos grandinių.

Ištrauka iš: John White, „The Fight“ (IVP, 1977)

Johnas White'as yra psichiatrijos profesorius ir praktikas, pastorius, misionierius.

NERIMAS, TIKĖJIMAS IR VILTIS

Kodėl esame linkę nerimauti ir jaudintis dėl rytojaus? Dėl ko mes paprastai nerimaujame? Kokios nerimo priežastys ir ką Biblija mums kalba apie nerimą?

Nerimas yra suprantamas žmogiškas jausmas, ypač netikrumo, nepriteklių, finansinių sunkumų laikais. Galime nerimauti dėl daugelio priežasčių: dėl savo finansinio saugumo, šeimos, darbų, sveikatos, dėl nesėkmės ar dėl nujaučiamos nelaimės. Toks

nerimas dažniausiai kyla iš grėsmės nuojautos ir yra reakcija į ją. Tačiau nerimą galima suprasti kur kas giliau. Vokiečių filosofas Martinas Heideggeris savo garsiajame veikalė *Zein und Zeit* („Būtis ir laikas“, 1927) kalba apie nerimą kaip autentiško saito su pasauliu bruožą. Žmogaus būtis atsiveria savo autentiškumu per rūpestį dėl mūsų egzistencijos (*Dasein*). Rūpestis ir nerimas tampa autentiškos, tai yra save reflektuojančios ir apklausančios žmogiškos būties

bruožais. Tik gyvūnai ir žmogus, nesugebantis kritiškai pažvelgti į savo gyvenimą ir būti (jį Heideggeris niekinančiai pavadina bendriniumi *das Man* žodžiu), gyvena be rūpesčio ir nerimo. Gyvena be rūpesčio, nes nesugeba kelti prasmės klausimo arba sąmoningai siekia užsimiršti nerūpestingų ir beprasmių veiklų ar užsiėmimų dėka (tuščiai plepėdamas su kaimynais, kiauras dienas spoksodamas į televizorių ar pan.). Tokia egzistencija, anot M. Heideggerio, yra bevėrtė – ji vengia žmogiškos egzistencijos laikinumo akistatos, kuri skatina žmones kurti ir mąstyti. Tik mirties akistatoje, o tiksliau gyvenimo mirties link, nerimo ir rūpesčio įtampos tampa galimu autentišku žmogaus gyvenimu.

Nors M. Heideggeris apie įsitvirtinimą atvirai nekalba, paralelės tarp nerimo, rūpesčio savo būtimi bei noro įsitvirtinti pasaulyje yra akivaizdžios. Nerimas, kaip žmogaus saitas su pasauliu, bei rūpestis savo egzistencija yra betarpiškai susijęs su įsitvirtinimo pasaulyje siekiu. Nerimas kyla iš nesugebėjimo kontroliuoti pasaulyje mus supančių aplinkybių. Įsitvirtinimas yra reakcija į nerimą. Įsitvirtinimas pasaulyje – didesnės galios kaupimas, pasirūpinimas geresniu kašniu, didesnio namo su aukštesne siena pasistatymas, beatodairiškas rūpinimasis iškilia karjera – yra pagoniško, o ne krikščioniško gyvenimo bruožas. Neatsitiktinai M. Heideggeris buvo ne tik iškilus mąstytojas, bet ir nacių, tikėjęs vokiečių tautos autentiškumu, išskirtinumu bei teise įsitvirtinti kitų visuomenių ir žmonių sąskaita.

Mes, tikintieji, esame pašaukti ne įsitvirtinti, bet išsitvirtinti pasaulyje. Jono evangelijoje skaitome Jėzaus žodžius, kad „aš esu ne iš šio pasaulio“ (Jn 8, 23). Dievo karalystės ir pasaulio tvarkos priešata yra ypač ryški Jono evangelijoje, kur Jėzus moko mus, kad yra siųstas Dievo ir kad jo mokslas yra apie Dievo karalystę ir iš Dievo, o ne apie šį pasaulį ar iš pasaulio. Dievo karalystės principai, kuriuos randame sinoptinių evangelijų Kalno pamoksle, yra radikaliai priešingi šio pasaulio karalysčių principams. Kad ir kokia moderni ir demokratiška valstybė būtų, vadovautis gailėstingumo, taikdarys-tės, teisybės, teisingumo, nuolaidumo bei romumo principais yra vargu ar įmanoma. Ypač sunku tikėtis, kad šio pasaulio vyresnybės priims Jėzaus mokymą apie tarnystę ir norą būti pirmam. Jėzaus liepimas mokiniais yra toks: jei norite būti pirmi, būkite vienas kito tarnais ir vergais. Tapti pirmuoju šiame pasaulyje reiškia kausti galią, turtą, įtaką ir prestižą, vadinasi, nepajudinamai įsitvirtinti pasaulyje.

Gyvenimas šiame pasaulyje nebūnant iš šio pasaulio reiškia gyvenimą Dievo malonėje. Žymus JAV teologas Stanley Hauerwas įtikinamai kalba apie tai, kad mūsų gyvybė ir gyvenimas yra Dievo dovana, todėl jį, skirtingai nei mano liberalizmo teoretikai, ideologai ir praktikai, mums nepriklauso. Ši motyvą aptinkame Pradžios knygos istorijoje apie Abraomui duotą Dievo pažadą susilaukti gausių palikuonių. Abraomas kantriai laukia sūnaus, tačiau senatvė vis dažniau jį verčia abejoti, kad kartu su žmona Sara susilauks palikuonių. Ir štai Dievas išpildo savo pažadą! Abraomui gimsta Izaokas. Tačiau netrukus Dievas pareikalauja, atrodytų, neįmanomo: „Imk savo

sūnų ir paaukok jį kaip deginamąją auką ant kalno Morijos šalyje“, girdi – Abraomas Dievo balsą.

Sørenas Kierkegaard'as, XIX a. danų filosofas šio biblinio pasakojimo apmąstymams paskyrė savo knygą *Baimė ir drebėjimas*. Vienas iš pagrindinių Kierkegaard'o tikslų – pademonstruoti eiliniam skaitytojui – visų pirma XIX a. krikščioniškos Danijos išsilavinusiam buržuazui – šio siužeto siaubą, siaubą, kurio negalima lengvabūdiškai praleisti pro akis ar ausis. Dievas duoda Abraomui sūnų, bet čia pat pareikalauja iš jo jį paaukoti. Abraomas paklūsta tam: keliasi, pasiima Izaoką, eina į Morijos šalį, kopina kalną, supila aukurą, paguldo Izaoką ant aukuro, užsimoja peiliu... Iš kur Abraomas gauna jėgų tokiam veiksmui? Ir kodėl Dievas pareikalauja iš savo tarno tai, ką jam neseniai suteikė? S. Kierkegaard'o atsakymas yra nuoroda į absoliutų ir besąlygišką Abraomo tikėjimą Dievu, tikėjimą, kad Dievas, pareikalavęs paaukoti sūnų, sugrąžins Abraomui Izaoką atgal. Taip ir įvyksta – paskutinę sekundę Dievas sustabdo Abraomą ir liepa paaukoti šalimais esantį aviną.

Abraomo besąlygiškas tikėjimas moko mus ne tik pasitikėti Dievu, bet ir tai, kad mūsų ir mūsų vaikų gyvybės ir gyvenimai yra Dievo dovana, kurią Dievas bet kada gali iš mūsų pašaukti. Jis taip pat moko, kad tik iš Dievo malonės gauname visas gyvenimo dovanas ir kad Dievas laimina šimteriopai tuos, kurie juo pasitiki. Mūsų uola ir stiprybė yra ne pasaulis ir ne mūsų bandymas įsitvirtinti jame, bet visagalis Dievas ir jo malonė. Abraomo tikėjimas mums byloja ir tai, kad kuo didesnė ir brangesnė dovana, tuo labiau turime laiminti ir dėkoti Dievui už ją, dėkoti žinant, kad ji yra Dievo, o ne mūsų. Mes negalime ir neturime bandyti įsitvirtinti pasaulyje, nes neturime absoliučios nuosavybės nei į save, nei į savo kūnus, nei į savo vaikus, nei tuo labiau į pasaulį. Dievas vienintelis yra šio pasaulio kūrėjas ir savininkas.

Šventajame Rašte randame daug patvirtinimų, jog Dievas yra ištikimas tiems, kurie pasitiki juo ir jo pažadais. 37 psalmėje 11 eilutėje sakoma, kad „romieji paveldės žemę ir gėrėsis taikos apstumu“. Kiek toliau psalmės autorius rašo, kad per visą savo gyvenimą nėra matęs, jog Dievo teisieji būtų apleisti ir maldavę duonos. Mato evangelijos 6 skyriuje vyrauja nerimo ir įsitvirtinimo pasaulyje tema. Jėzus moko mus nekrauti turtų žemėje, „kur kandys ir rūdys ėda, kur vagys įsilaužia“, bet rūpintis Dangaus karalyste:

Todėl aš sakau jums: per daug nesirūpinkite savo gyvybe, ką valgysite, nei savo kūnu, kuo vilkėsite. Argi gyvybė ne daugiau už maistą ir kūnas už drabužį? Išžiūrėkite į padangių sparnuočius: nei jie sėja, nei pjauna, nei į kluonus krauna, o jūsų dangiškasis Tėvas juos maitina. Argi jūs ne daug vertesni už juos? O kas iš jūsų gali savo rūpesčiu bent per vieną sprindį prailginti sau gyvenimą? <...> Todėl nesisielokite ir neklausinėkite: 'Ką valgysite?' arba 'Ką gersime?', arba 'Kuo vilkėsime?' Visų tų dalykų vaikosi pagony. Jūsų dangiškasis Tėvas juk žino, kad viso to jums reikia. Jūs pirmiausia ieškokite

Dievo karalystės ir jo teisybės, o visa tai bus jums pridėta. (Mt 6, 25–33)

Visa tai yra Dievo pažada, kurių Dievas tvirtai laikosi, todėl neturime elgtis taip, kaip elgiasi pagonys – žmonės, kuriems yra itin svarbu, kokio markės automobilį vairuoja ar kokio „brando“ batus avi. Ar tai reiškia, kad pasaulyje nėra tikinčių ir Dievą mylinčių, kurie neskursta? Ar 37 psalmės pažadas reiškia empirinę tiesą apie skirtingose pasaulio dalyje gyvenančius krikščionis, kurių nė vienas neskursta ir neprašo duonos kąsnio? Ne. Juk puikiai žinome, kad bažnyčia, pavyzdžiui, Lotynų Amerikoje, skursta arba gyvena nuolatiniame nepritekliuje. Galų gale nebūtina kalbėti apie tikinčiuosius Lotynų Amerikoje. Imkime ir apsidaurykime savo pačių bažnyčiose ar kaimyninėse krikščioniškose bendruomenėse Lietuvoje. Skurstančių tikinčiųjų yra, ir jų tikrai ne vienas ar keli. Štai kodėl Lotynų Amerikos tikinčiųjų išsilaisvinimo teologija – akcentuojanti išsilaisvinimo bei kovos su skurdu motyvus – yra mums ir kitiems pasaulio tikintiesiems tokia svarbi. Biblija ir išsilaisvinimo teologija mus moko, kad 37 psalmės mintis apie nepriteklių nežinančius tikinčiuosius yra be kita ko yra ir Dievo įsakymas mums. Bažnyčia yra Kristaus kūnas, todėl jo narys – vargstantis mažutėlis – yra priekaištas tiems, kurie gyvena pertekliuje. Bažnyčia yra ir privalo tapti tokia bendruomene, kurioje ne tik dalijamasi resursais, bet ir nebijoma išsakyti savo poreikių, bendruomene, kuri sugeba atsispirti pasaulio spaudimui kaupti, švaistyti, demonstruoti ir mėgautis turtu.

Stanley'is Hauerwas, kalbėdamas apie bažnyčios, kaip alternatyvios tikinčiųjų bendruomenės, skirtumą nuo pasaulietinės kapitalizmo sąlygomis gyvenančios visuomenės, teigia, kad bažnyčia yra viltis ir pasitikėjimo bendruomenė. Mes neturime jokio pagrindo nerimauti. Tikėjimas suteikia viltį, kuri stiprėja suprantant Dievo pažadus ir matant, kaip Dievas juos vykdo. Tikėjimas ir viltis stiprina pasitikėjimą ir meilę vienas kitu, tai, ko vartotojiška kapitalistinė visuomenė neturi, nepažįsta ir negali pažinti. Nerimas kyla iš vilties ir meilės nepažįstančio pasaulio, pasaulio, kuris pažįsta tik galios ir prievartos argumentus. Tačiau ką gi reiškia šie banalūs galios argumentai Dievo akivaizdoje? Įsiklausykime į apaštalo Pauliaus žodžius (Rom 8, 31–37):

Jei Dievas už mus, tai kas prieš mus?! Jeigu jis nepagailėjo nė savo Sūnaus, bet atidavė jį už mus visus, – kaipgi jis ir visko nedovanotų kartu su juo?! <...> Kas gi mus atskirs nuo Kristaus meilės? Ar vargas? Ar priespauda? Ar persekiojimas? Ar badas? Ar nuogumas? Ar pavojus? Ar kalavijas? <...> Visa mes lengvai nugalime dėlei to, kuris mus pamilo. Ir aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei galybės, nei aukštumos, nei gelmės, nei jokie kiti kūriniai negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje.

Prof. dr. Andrius Bielskis, ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas

APIE B&C 2008

Praėjusiais metais vasarą mes buvome *Bible & Culture 2008* kurso dalyviai. Kursas vyko Austrijoje, nuostabioje vietoje, Mitterzilio pilyje (Schloss Mittersill) – aplink gražūs kalnai, ežerai ir slėniai.

Kursas vyko anglų kalba ir buvo labai intensyvus. Kiekvieną savaitę nagrinėjome vieną knygą iš Biblijos ir vieną arba porą kultūrinių dalykų, pvz., tapatybė, politika, medijos, aplinkosauga, ekonomika, skirtingos pasaulėžiūros. Taip pat kiekvieną savaitę ruošėme po 15 minučių trukmės pamokslą: buvome padalyti į grupes ir kiekvienas grupelės narys pamokslavo iš tos pačios Biblijos vietos kitiems grupelės nariams, o jie paskui įvertindavo, sakydavo pastabas, drąsindavo, koreguodavo. Pora kartų per savaitę žiūrėjome filmus ir dažniausiai apie juos diskutuodavome.

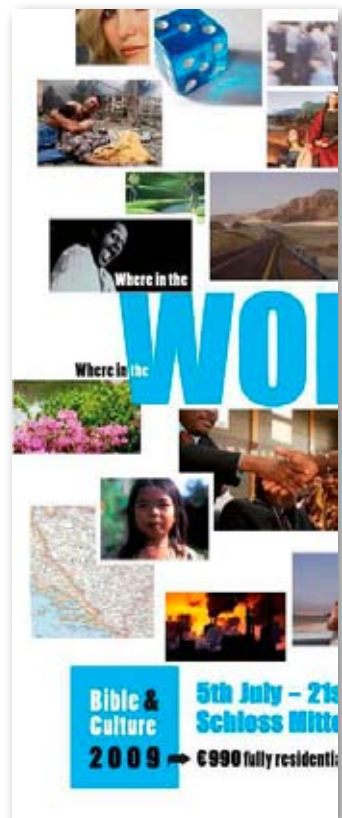
Visi dėstytojai buvo nuostabūs! Daugelis buvo atvažiavę iš kitų šalių, visi yra savo srities specialistai.

Gyvenome pačioje pilyje, trečiame aukšte: „Išvaizduokite, koks vaizdas buvo pro langą!“ Ten mus ir maitino tris kartus per dieną. Beveik kiekvieną savaitgalį kur nors važiuodavome į ekskursijas: prie aukščiausio Alpių kalno, prie didžiausio krioklio Europoje, tiesiog į kalnus pasivaikščioti, prie gražių skaidrių ežerų, kartą – net į Italiją.

Dalyvių buvo apie 30 iš skirtingų Europos šalių, skirtingų amžių (nuo 20 iki 60). Ne visi buvo visos savaitės, kai kurie buvo atvykę tik porai savaitė. Kartais vakarais organizuodavome kultūrinius vakarelius su įvairių tautų šokiais ir maistu. Taip pat dažnai vakarais sedėdavome arbatos kambaryje ir diskutuodavome įvairiausiomis temomis. Diskusijas organizuodavo ir dėstytojai.

Labai džiaugiamės šiuo kursu ir dėkojame žmonėms, kurie padėjo išvažiuoti, rėmė finansiškai, meldėsi. Ačiū! Mums labai patiko visos paskaitos, bendravimas, įgijome naujos patirties.

Kazys ir Polina Butkai

INFO APIE ARTĖJANČIUS RENGINIUS:

LKSB studentų veikla:

Savaitgalis „Biblija ir gyvenimas“, gegužės 8 – 10 d., Kačerginėje.

Studentų evangelistinė vasaros stovykla, liepos 7 – 11 d., Tytuvėnuose.

Student Leadership Formacion, liepos 28 – rugpjūčio 8 d., Zakošciel, Lenkija. Daugiau informacijos: <http://www.formacion2009.ifeseurope.org/about.php>

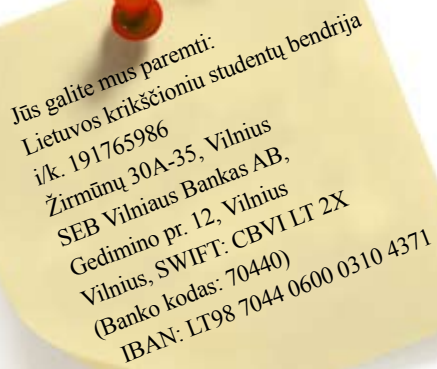
LKSB baigusiesiems:

Nors šių renginių tikslas yra patarnauti tiems, kurie yra dalyvavę LKSB veikloje, tačiau jie atviri visiems krikščionims, kurie jau nebėra studentai.

Baltijos šalių LKSB alumnų, arba baigusiujų, konferencija Latvijoje, birželio 11 – 14d., vieta dar bus paskelbta.

Septynių savaitės kursas „Biblija ir kultūra“, Liepos 5 - rugpjūčio 21d., Miterzilyje (Mittersill), Austrija. Daugiau informacijos: <http://bibleandculture.oesm.at/>

Jei norite daugiau sužinoti apie bet kurį iš šių renginių, galimybė gauti stipendiją, paremti vieną iš jų prašome rašyti adresu partneryste@lksb.lt

Jūs galite mus paremti:
Lietuvos krikščionių studentų bendrija
i/k. 191765986
Žirmūnų 30A-35, Vilnius
SEB Vilniaus Bankas AB,
Gedimino pr. 12, Vilnius
Vilnius, SWIFT: CBVILT2X
(Banko kodas: 70440)
IBAN: LT98 7044 0600 0310 4371

Daugiau: <http://www.lksb.lt/parama/pinigine-auka.htm>

Šis žurnalas leidžiamas saujelės savanorių. Tačiau jam reikia ne tik saujelės, bet ir visos komandos. Jei tu turi gebėjimų maketavimo ar dizaino srityje, jei gali rašyti, versti, administruoti, rašyti tekstus, turi troškimą dalintis evangelija su savo bendradarbiais ir padėti tai daryti kitiems – prisijunk prie mūsų komandos. Rašyk adresu partneryste@lksb.lt.

Norėdami daugiau sužinoti apie LKSB apsilankykite www.lksb.lt arba parašykite mums į info@lksb.lt

„Lango“ komanda:
Kristina Dailydė,
Inga Hilbig,
Steponas Ribokas,
Edgaras Kordiukovas.

